

BURSA'DA İLK 250 FİRMANIN 9 YILLIK SEKTÖREL KÂRLILIK ANALİZLERİ

Yrd. Doç. Dr. Fikri PALA - ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İ.İ.B.F.
Dr. Melek EKER - ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İ.İ.B.F.

GİRİŞ

Çalışmamızda Bursa'da büyüklük itibariyle ilk 250 firmanın 1997–2005 yıllarına ait toplam dokuz yıllık verilerinden yararlanarak karlılık analizlerini yapmaya çalışacağız. Ele alınan yıllara ait parasal değerler YTL cinsinden dikkate alınmış olup, ilgili yıllara ait enflasyon değerlerine yer verilmemiştir.

Sektör karlılıkları Satış Karlılığı, Özkaynak Karlılığı ve Varlıklar diğer bir deyişle Yatırım Karlılığı olmak üzere üç açıdan değerlendirme yapılmıştır. Bu analizlerde Vergi Öncesi Kar dikkate alınmıştır.

Çalışmada her sektörün yıllar itibariyle durumu ile bu sektörlerin karşılaştırılması ayrı ayrı yapılarak gelişim eğilimleri ortaya konulmuştur.

1. İLK 250 FİRMANIN KARLILIK AÇISINDAN 9 YILLIK VERİLERİ

BTSO tarafından yayınlanan verilere göre Bursa'da ilk 250 firma sıralamasına giren işletmelerin karlılık açısından dokuz yıllık verileri sektörlere göre aşağıdaki tabloda düzenlenmiştir.

9 YILLIK SEKTÖREL KARŞILAŞTIRMA / SECTORAL COMPARISON FOR 9 YEARS					
SEKTÖRLER	Yıllar	İç ve Dış Satış (Ciro) Tutarı YTL (KDV Hariç)	Öz Sermaye Tutarı YTL	Net Aktifler YTL	Dönem Karı [V.Ö.] Tutarı YTL
SECTORS	Years	Domestic and Foreign Sales(Turnover) YTL(Exclusive of VAT)	Equity YTL	Net Assets YTL	Quarterly Profit Before Tax YTL
AĞAÇ ORMAN ÜRÜNLERİ VE MOBİLYA TİMBER FOREST PRODUCTS AND FURNİTURE	1997	23.312.234,75	7.434.332,24	22.735.329,93	978.956,61
	1998	49.063.586,64	8.408.129,53	29.600.339,76	618.689,75
	1999	54.005.943,63	5.053.632,01	35.044.366,36	-6.465.661,48
	2000	73.581.288,47	17.808.494,31	53.173.750,21	3.716.591,70
	2001	26.761.166,66	11.192.556,46	18.664.024,65	1.081.960,37
	2002	141.937.807,56	33.055.397,69	127.094.417,93	5.493.258,43
	2003	217.647.635,08	75.178.621,41	178.359.016,01	20.082.308,52
	2004	252.719.674,22	169.509.458,90	414.451.117,31	18.755.325,77
	2005	349.093.303,00	194.027.491,00	445.939.894,00	17.202.423,00
9 YILLIK ORTALAMA		132.013.626,67	57.963.123,73	147.229.139,57	6.829.316,96

ÇİMENTO TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK CEMENT SOİL PRODUCTS AND MINNING	1997	18.585.002,47	7.543.726,49	12.159.049,79	4.379.567,93
	1998	38.454.553,12	15.881.661,16	22.538.879,69	7.785.785,14
	1999	27.523.703,57	15.106.595,63	26.568.113,09	3.736.127,66
	2000	64.677.048,94	28.749.596,02	41.910.960,73	6.346.360,24
	2001	93.919.942,65	45.898.625,41	61.689.246,67	15.244.033,93
	2002	132.225.977,51	60.351.292,04	88.347.641,56	21.180.801,36
	2003	132.981.665,88	64.372.296,34	98.185.232,32	15.120.340,90
	2004	202.980.959,82	135.299.540,20	175.779.000,88	35.982.287,09
	2005	227.394.057,00	156.401.234,00	214.841.720,00	50.384.676,00
9 YILLIK ORTALAMA		104.304.767,88	58.844.951,92	82.446.649,42	17.795.553,36
DERİ KÜRK VE AYAKKABI LEATHER FUR AND SHOES	1997	3.436.725,76	362.252,02	2.420.341,94	27.798,38
	1998	3.123.559,45	667.938,59	2.577.884,21	44.644,58
	1999	3.596.749,11	917.116,40	2.589.912,86	104.546,70
	2000	4.263.866,98	1.114.848,00	3.382.760,00	-30.334,00
	2001	8.301.147,27	1.488.006,90	11.039.030,49	180.980,00
	2002	12.140.635,48	2.127.689,89	14.676.497,53	151.563,94
	2003	9.051.260,43	2.665.179,32	16.901.172,60	251.099,93
	2004	12.813.519,42	4.270.238,02	19.077.394,00	264.578,17
	2005	16.207.424,00	10.404.369,00	30.223.777,00	339.554,00
9 YILLIK ORTALAMA		8.103.876,43	2.668.626,46	11.432.085,63	148.270,19
ELEKTRİK VE ELEKTRONİK ELECTRIC AND ELECTRONIC	1997	72.248.960,39	16.772.971,85	56.231.093,10	9.103.405,94
	1998	116.769.869,97	22.882.700,48	50.259.534,72	7.263.831,58
	1999	180.823.533,33	42.465.185,95	152.661.232,52	-576.890,00
	2000	191.678.673,59	98.675.676,08	201.485.062,95	5.433.477,18
	2001	601.285.998,87	206.754.154,38	505.558.961,64	11.721.629,34
	2002	961.539.062,47	463.423.453,45	922.484.293,04	83.926.169,62
	2003	1.274.167.509,28	627.863.178,47	1.087.508.462,07	82.430.577,47
	2004	1.478.851.549,54	840.835.060,72	1.697.842.267,63	201.981.001,75
	2005	1.664.614.164,00	794.138.565,00	1.995.821.474,00	78.489.361,00
9 YILLIK ORTALAMA		726.886.591,27	345.978.994,04	741.094.709,07	53.308.062,65
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK FOOD AGRICULTURE AND ANİMAL HUSBANDRY	1997	87.342.080,21	22.115.288,10	56.526.053,99	6.362.410,22
	1998	149.529.368,89	35.972.141,27	107.073.472,83	6.701.376,16
	1999	240.714.647,47	76.772.010,52	228.911.454,56	11.617.743,37
	2000	247.831.131,83	57.210.058,90	203.965.486,93	6.622.918,46
	2001	517.642.312,73	164.284.764,16	389.062.946,85	-5.480.473,91
	2002	822.597.631,64	204.739.296,23	474.902.427,38	31.989.035,16
	2003	1.492.563.308,11	303.189.591,61	871.245.254,15	35.730.052,81
	2004	1.556.734.139,84	372.732.822,69	937.988.574,77	27.631,84
	2005	1.698.867.156,00	716.239.513,00	1.284.078.315,00	78.819.292,00
9 YILLIK ORTALAMA		757.091.308,52	217.028.387,39	505.972.665,16	19.154.442,90
İNŞAAT CONSTRUCTION	1997	16.165.602,24	3.413.927,18	13.800.079,37	1.460.927,27
	1998	20.169.721,00	6.123.908,83	28.833.460,84	3.299.502,36
	1999	43.376.250,11	13.157.907,43	32.458.991,97	5.065.667,21
	2000	35.613.271,19	12.951.564,29	39.419.866,33	3.093.368,30
	2001	58.198.724,45	20.941.293,18	45.916.514,71	9.692.804,52
	2002	43.650.297,30	20.331.539,49	40.815.335,49	4.985.395,44
	2003	53.737.387,31	23.454.637,41	52.557.571,25	3.087.517,05
	2004	89.398.428,89	40.354.854,04	91.762.787,12	4.607.772,90
	2005	143.696.929,00	48.762.560,00	137.149.353,00	9.872.201,00
9 YILLIK ORTALAMA		56.000.734,61	21.054.687,98	53.634.884,45	5.018.350,67
KİMYA CHEMICAL	1997	12.331.896,98	3.025.593,60	6.829.877,58	720.322,01
	1998	29.534.656,57	8.445.152,80	18.899.506,36	2.054.534,44

	1999	22.430.781,57	3.698.602,34	11.736.938,08	1.916.227,66
	2000	29.620.473,05	5.481.236,41	13.845.264,28	1.708.687,17
	2001	37.026.721,86	13.044.849,29	22.746.914,89	4.012.576,16
	2002	42.653.564,39	15.166.487,05	27.472.717,69	6.534.309,66
	2003	102.813.659,26	42.733.749,55	74.099.778,20	9.438.896,88
	2004	64.330.857,80	36.201.193,50	51.903.820,25	5.511.543,05
	2005	72.011.650,00	40.301.429,00	58.997.660,00	5.841.825,00
9 YILLIK ORTALAMA		45.861.584,61	18.677.588,17	31.836.941,93	4.193.213,56
MAKİNA VE METAL MACHINERY AND METALS	1997	115.382.520,91	51.286.770,20	109.720.426,54	13.197.631,75
	1998	214.723.985,15	89.768.764,07	182.840.853,26	16.340.775,11
	1999	341.357.330,18	138.433.096,72	345.419.849,94	764.875,57
	2000	392.045.543,54	194.520.649,66	369.976.171,15	5.400.015,92
	2001	667.289.852,56	328.129.184,54	701.588.713,81	20.371.545,95
	2002	835.470.074,87	453.834.028,65	865.630.624,49	37.547.994,98
	2003	1.247.750.469,56	646.229.265,37	1.140.428.737,64	80.060.134,39
	2004	2.036.270.642,72	1.183.868.230,51	1.912.293.468,64	170.331.507,83
	2005	2.180.890.991,00	1.197.484.418,00	1.960.694.059,00	96.278.576,00
9 YILLIK ORTALAMA		892.353.490,05	475.950.489,75	843.176.989,39	48.921.450,83
MUHTELİF VARIOUS	1997	39.138.774,16	15.797.986,46	29.397.735,11	1.374.449,43
	1998	95.401.941,79	34.970.660,68	62.694.246,16	2.387.985,76
	1999	424.801.410,74	54.423.240,95	166.285.249,32	22.050.542,96
	2000	228.522.019,98	62.510.270,74	135.869.610,34	-1.786.617,67
	2001	339.896.281,88	48.597.118,82	203.611.432,98	-17.741.402,95
	2002	456.775.528,77	78.045.046,60	222.946.068,04	-10.662.549,27
	2003	257.101.446,41	27.138.490,07	39.429.145,62	2.934.120,52
	2004	383.890.936,57	121.290.565,95	188.405.167,09	5.773.218,49
	2005	560.795.218,00	122.046.442,00	231.466.723,00	14.214.231,00
9 YILLIK ORTALAMA		309.591.506,48	62.757.758,03	142.233.930,85	2.060.442,03
NAKLİYE VE ULAŞTIRMA SHIPPING AND TRANSPORT	1997	12.839.104,92	5.538.533,04	10.333.094,71	638.962,62
	1998	14.576.114,94	3.534.902,16	10.614.845,08	87.284,68
	1999	20.264.158,50	3.585.375,35	7.967.404,80	-265.129,74
	2000	30.184.214,60	4.359.326,39	14.997.227,68	-320.830,70
	2001	4.895.637,13	1.129.636,21	1.961.596,89	377.180,87
	2002	21.298.365,14	4.168.705,60	8.349.645,02	1.148.215,37
	2003	87.505.375,45	3.928.569,29	13.192.018,14	500.425,10
	2004	149.571.465,40	59.071.211,09	78.528.809,57	12.734.340,35
	2005	194.940.516,00	96.976.278,00	139.081.493,00	39.117.218,00
9 YILLIK ORTALAMA		59.563.883,56	20.254.726,35	31.669.570,54	6.001.962,95
OTOMOTİV ANA VE YAN SANAYİİ AUTOMOTIVE PRIMARY AND SPARE PARTS	1997	384.379.269,86	105.639.555,33	200.518.402,86	51.439.289,09
	1998	681.714.477,91	166.579.181,07	347.858.279,07	43.875.831,43
	1999	1.236.372.078,83	288.798.254,07	593.568.776,97	67.531.544,74
	2000	2.025.773.432,21	532.637.388,94	1.071.608.633,11	246.020.795,76
	2001	3.075.526.675,00	831.512.384,31	1.906.817.085,25	301.958.365,92
	2002	4.853.372.449,46	1.479.305.888,17	3.126.945.047,46	291.870.852,79
	2003	7.032.068.647,03	2.302.581.664,73	3.371.226.391,81	559.923.106,25
	2004	9.916.998.491,19	2.578.351.341,45	4.580.930.482,32	771.858.110,08
	2005	9.090.133.000,00	2.295.088.498,00	4.616.456.356,00	416.863.729,00
9 YILLIK ORTALAMA		4.255.148.724,61	1.175.610.461,78	2.201.769.939,43	305.704.625,01
PLASTİK VE KAÜÇUK PLASTIC AND FOAM RUBBER	1997	7.054.988,10	2.245.409,44	4.289.852,44	680.703,37
	1998	17.160.002,08	4.691.620,46	10.731.986,82	-226.837,34
	1999	21.163.020,97	10.219.241,92	23.384.696,50	-2.829.321,80
	2000	12.418.129,00	2.937.552,47	7.436.326,90	590.451,48

	2001	24.730.592,26	4.514.833,36	16.126.430,63	146.580,37
	2002	62.117.488,22	14.853.126,92	35.459.231,58	1.014.053,99
	2003	61.619.020,46	9.431.309,59	32.929.007,73	1.964.995,91
	2004	153.402.556,52	51.934.381,94	110.160.847,17	3.944.992,16
	2005	128.044.609,00	43.277.757,00	96.055.714,00	5.796.028,00
9 YILLIK ORTALAMA		54.190.045,18	16.011.692,57	37.397.121,53	1.231.294,02
TEKSTİL VE KONFEKSİYON TEXTİLE AND READY- TO-WEAR GARMENT	1997	524.145.482,27	145.488.513,96	366.866.391,74	20.996.708,66
	1998	623.100.975,41	249.764.618,83	671.917.861,62	1.308.774,49
	1999	874.259.875,03	255.157.774,15	897.365.066,07	-4.886.389,83
	2000	1.371.082.157,27	425.524.463,92	1.534.337.944,38	17.771.518,61
	2001	2.688.241.109,86	598.584.281,54	2.445.698.734,22	-44.574.173,21
	2002	4.119.183.726,45	1.179.157.670,43	3.765.625.873,99	148.490.417,73
	2003	4.548.326.699,97	1.622.130.790,85	4.092.356.205,33	196.186.189,73
	2004	5.277.337.497,09	2.899.316.032,39	6.037.139.583,89	61.966.506,75
	2005	5.248.657.729,00	2.753.373.591,00	5.677.148.897,00	-55.210.342,00
9 YILLIK ORTALAMA		2.808.259.472,48	1.125.388.637,45	2.832.050.728,69	38.005.467,88
13 SEKTÖRÜN 9 YILLIK TOPLAM ORTALAMASI		785.336.124,03	276.783.855,82	589.380.411,97	39.105.573,31

2. İLK 250 FİRMANIN YILLARA GÖRE KARLILIK ORANLARI

Yukarıdaki tabloda belirtilmiş olan verilere göre ilk 250 firmanın karlılık açısından hesaplanan oranları aşağıdaki gibidir.

9 YILLIK SEKTÖREL KARŞILAŞTIRMA / SECTORAL COMPARISON FOR 9 YEARS					
	SEKTÖRLER	Yıllar	SATIŞ KARLILIĞI %	ÖZKAYNAK KARLILIĞI %	VARLIKLAR KARLILIĞI %
SIRA	SECTORS	Years			
	AĞAÇ ORMAN ÜRÜNLERİ VE MOBİLYA TİMBER FOREST PRODUCTS AND FURNİTURE	1997	4,2	13,2	4,3
		1998	1,3	7,4	2,1
		1999	-12,0	-127,9	-18,4
		2000	5,1	20,9	7,0
		2001	4,0	9,7	5,8
		2002	3,9	16,6	4,3
		2003	9,2	26,7	11,3
		2004	7,4	11,1	4,5
		2005	4,9	8,9	3,9
1	9 YILLIK ORTALAMA		5,2	11,8	4,6
	ÇİMENTO TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK CEMENT SOİL PRODUCTS AND	1997	23,6	58,1	36,0
		1998	20,2	49,0	34,5
		1999	13,6	24,7	14,1

	MİNNİNG	2000	9,8	22,1	15,1
		2001	16,2	33,2	24,7
		2002	16,0	35,1	24,0
		2003	11,4	23,5	15,4
		2004	17,7	26,6	20,5
		2005	22,2	32,2	23,5
2	9 YILLIK ORTALAMA		17,1	30,2	21,6
	DERİ KÜRK VE AYAKKABI LEATHER FUR AND SHOES	1997	0,8	7,7	1,1
		1998	1,4	6,7	1,7
		1999	2,9	11,4	4,0
		2000	-0,7	-2,7	-0,9
		2001	2,2	12,2	1,6
		2002	1,2	7,1	1,0
		2003	2,8	9,4	1,5
		2004	2,1	6,2	1,4
		2005	2,1	3,3	1,1
3	9 YILLIK ORTALAMA		1,8	5,6	1,3
	ELEKTRİK VE ELEKTRONİK ELECTRIC AND ELECTRONIC	1997	12,6	54,3	16,2
		1998	6,2	31,7	14,5
		1999	-0,3	-1,4	-0,4
		2000	2,8	5,5	2,7
		2001	1,9	5,7	2,3
		2002	8,7	18,1	9,1
		2003	6,5	13,1	7,6
		2004	13,7	24,0	11,9
		2005	4,7	9,9	3,9
4	9 YILLIK ORTALAMA		7,3	15,4	7,2
	GIDA TARIM VE HAYVANCILIK FOOD AGRICULTURE AND ANİMAL HUSBANDRY	1997	7,3	28,8	11,3
		1998	4,5	18,6	6,3
		1999	4,8	15,1	5,1
		2000	2,7	11,6	3,2
		2001	-1,1	-3,3	-1,4
		2002	3,9	15,6	6,7
		2003	2,4	11,8	4,1
		2004	0,0	0,0	0,0
		2005	4,6	11,0	6,1
5	9 YILLIK ORTALAMA		2,5	8,8	3,8
	İNŞAAT CONSTRUCTION	1997	9,0	42,8	10,6
		1998	16,4	53,9	11,4
		1999	11,7	38,5	15,6
		2000	8,7	23,9	7,8
		2001	16,7	46,3	21,1
		2002	11,4	24,5	12,2
		2003	5,7	13,2	5,9
		2004	5,2	11,4	5,0
		2005	6,9	20,2	7,2
6	9 YILLIK ORTALAMA		9,0	23,8	9,4
	KİMYA CHEMICAL	1997	5,8	23,8	10,5
		1998	7,0	24,3	10,9
		1999	8,5	51,8	16,3
		2000	5,8	31,2	12,3

		2001	10,8	30,8	17,6
		2002	15,3	43,1	23,8
		2003	9,2	22,1	12,7
		2004	8,6	15,2	10,6
		2005	8,1	14,5	9,9
7	9 YILLIK ORTALAMA		9,1	22,5	13,2
	MAKİNA VE METAL <i>MACHİNERY AND METALS</i>	1997	11,4	25,7	12,0
		1998	7,6	18,2	8,9
		1999	0,2	0,6	0,2
		2000	1,4	2,8	1,5
		2001	3,1	6,2	2,9
		2002	4,5	8,3	4,3
		2003	6,4	12,4	7,0
		2004	8,4	14,4	8,9
		2005	4,4	8,0	4,9
8	9 YILLIK ORTALAMA		5,5	10,3	5,8
	MUHTELİF <i>VARIOUS</i>	1997	3,5	8,7	4,7
		1998	2,5	6,8	3,8
		1999	5,2	40,5	13,3
		2000	-0,8	-2,9	-1,3
		2001	-5,2	-36,5	-8,7
		2002	-2,3	-13,7	-4,8
		2003	1,1	10,8	7,4
		2004	1,5	4,8	3,1
		2005	2,5	11,6	6,1
9	9 YILLIK ORTALAMA		0,7	3,3	1,4
	NAKLİYE VE ULAŞTIRMA <i>SHİPPİNG AND TRANSPORT</i>	1997	5,0	11,5	6,2
		1998	0,6	2,5	0,8
		1999	-1,3	-7,4	-3,3
		2000	-1,1	-7,4	-2,1
		2001	7,7	33,4	19,2
		2002	5,4	27,5	13,8
		2003	0,6	12,7	3,8
		2004	8,5	21,6	16,2
		2005	20,1	40,3	28,1
10	9 YILLIK ORTALAMA		10,1	29,6	19,0
	OTOMOTİV ANA VE YAN SANAYİİ <i>AUTOMATİVE PRİMARY AND SPARE PARTS</i>	1997	13,4	48,7	25,7
		1998	6,4	26,3	12,6
		1999	5,5	23,4	11,4
		2000	12,1	46,2	23,0
		2001	9,8	36,3	15,8
		2002	6,0	19,7	9,3
		2003	8,0	24,3	16,6
		2004	7,8	29,9	16,8
		2005	4,6	18,2	9,0
11	9 YILLIK ORTALAMA		7,2	26,0	13,9
	PLASTİK VE KAÜÇUK <i>PLASTİC AND FOAM RUBBER</i>	1997	9,6	30,3	15,9
		1998	-1,3	-4,8	-2,1
		1999	-13,4	-27,7	-12,1
		2000	4,8	20,1	7,9
		2001	0,6	3,2	0,9

		2002	1,6	6,8	2,9
		2003	3,2	20,8	6,0
		2004	2,6	7,6	3,6
		2005	4,5	13,4	6,0
12	9 YILLIK ORTALAMA		2,3	7,7	3,3
	TEKSTİL VE KONFEKSİYON TEXTİLE AND READY-TO-WEAR GARMENT	1997	4,0	14,4	5,7
		1998	0,2	0,5	0,2
		1999	-0,6	-1,9	-0,5
		2000	1,3	4,2	1,2
		2001	-1,7	-7,4	-1,8
		2002	3,6	12,6	3,9
		2003	4,3	12,1	4,8
		2004	1,2	2,1	1,0
		2005	-1,1	-2,0	-1,0
13	9 YILLIK ORTALAMA		1,4	3,4	1,3
13 SEKTÖRÜN 9 YILLIK TOPLAM ORTALAMASI			5,0	14,1	6,6

3. İLK 250 FİRMANIN SEKTÖRLERE GÖRE 9 YILLIK ORTALAMA KARLILIK ORANLARI

Yukarıdaki tabloda ilk 250 firmanın sektörler itibariyle dokuz yıllık karlılık oranları hesaplanmıştır. Buna göre yapılan hesaplamalarda sektörlerin dokuz yıllık toplam ortalama karlılık oranları aşağıda belirlenmiştir. Bu oranlar ile sektörlerin karlılıkları kolaylıkla karşılaştırılabilir.

9 YILLIK SEKTÖREL KARŞILAŞTIRMA SECTORAL COMPARISON FOR 9 YEARS				
SIRA	SEKTÖRLER	SATIŞ KARLILIĞI %	ÖZKAYNAK KARLILIĞI %	VARLIKLAR KARLILIĞI %
	SECTORS			
1	AĞAÇ ORMAN ÜRÜNLERİ VE MOBİLYA TIMBER FOREST PRODUCTS AND FURNITURE	5,2	11,8	4,6
2	ÇİMENTO TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK CEMENT SOIL PRODUCTS AND MINNING	17,1	30,2	21,6
3	DERİ KÜRK VE AYAKKABI LEATHER FUR AND SHOES	1,8	5,6	1,3
4	ELEKTRİK VE ELEKTRONİK ELECTRİC AND ELECTRONİC	7,3	15,4	7,2
5	GIDA TARIM VE HAYVANCILIK FOOD AGRİCULTURE AND ANİMAL SBANDRY	2,5	8,8	3,8
6	İNŞAAT CONSTRUCTION	9,0	23,8	9,4
7	KİMYA CHEMİCAL	9,1	22,5	13,2
8	MAKİNA VE METAL MACHİNERY AND METALS	5,5	10,3	5,8
9	MUHTELİF VARİOUS	0,7	3,3	1,4
10	NAKLİYE VE ULAŞTIRMA SHİPPİNG AND TRANSPORT	10,1	29,6	19,0
11	OTOMOTİV ANA VE YAN SANAYİİ AUTOMATİVE PRİMARY AND SPARE PARTS	7,2	26,0	13,9
12	PLASTİK VE KAUÇUK PLASTİC AND FOAM RUBBER	2,3	7,7	3,3
13	TEKSTİL VE KONFEKSİYON TEXTİLE AND READY-TO-WEAR GARMENT	1,4	3,4	1,3
13 SEKTÖRÜN 9 YILLIK TOPLAM ORTALAMASI				

Bu tablo incelendiğinde 9 yıllık ortalama Satış Karlılığı açısından kar haddi en yüksek sektörün %17,1 ile ÇİMENTO TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK sektörü, %10,1 ile NAKLİYE VE ULAŞTIRMA sektörü ve %9,1 ile de KİMYA sektörü olduğu belirlenmiştir. En düşük satış karlılığının ise % 1,4 ile TEKSTİL VE KONFEKSİYON sektörü, %1,8 ile DERİ KÜRK VE AYAKKABI sektörü ve %2,3 ile PLASTİK VE KAUÇUK sektörü gelmektedir. Muhtelif diye adlandırılan sektör değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Özkaynak Karlılığı açısından sektörel sıralamada % 30,2 ile yine ÇİMENTO TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK sektörü başı çekmektedir. Bunu %29,6 ile NAKLİYE VE ULAŞTIRMA sektörü, %26,0 ile OTOMOTİV ANA VE YAN SANAYİ sektörü izlemektedir. Özkaynak Karlılığı en düşük sektör ise %3,4 ile TEKSTİL VE KONFEKSİYON sektörü, %5,6 ile DERİ KÜRK VE AYAKKABI sektörü ve %7,7 ile PLASTİK VE KAUÇUK sektörü gelmektedir. Muhtelif diye adlandırılan sektör grubu burada da değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Varlıklar yani Yatırım Karlılığı açısından sıralamada ise %21,6 ile diğer karlılıklarda olduğu gibi ÇİMENTO TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK sektörü liderliği ele geçirmiş olduğunu görmekteyiz. Bunu %19,0 ile NAKLİYE VE ULAŞTIRMA sektörü ile % 13,9 ile OTOMOTİV ANA VE YAN SANAYİ sektörü gelmektedir. Yatırım Karlılığının en düşük olduğu sektör ise %1,3 ile TEKSTİL VE KONFEKSİYON sektörü ve DERİ KÜRK VE AYAKKABI sektörü, %3,3 ile PLASTİK VE KAUÇUK sektörü, %4,6 ile AĞAÇ ORMAN ÜRÜNLERİ VE MOBİLYA sektörü gelmektedir. Muhtelif diye adlandırılan sektör grubu yine değerlendirme dışı bırakılmıştır.

3. SONUÇ

BTSO tarafından yayınlanan Bursa'da ilk 250 firmanın oluşturduğu toplam 13 sektörün 9 yıllık verileri dikkate alınarak yapılan karlılık analizlerine göre; Satış Karlılığının %5,0 Özkaynak Karlılığının %14,1 ve Varlıklar yani Yatırım Karlılığının ise %6,6 olduğu belirlenmiştir. Her ne kadar bu oranlar ne kadar yüksek olursa o kadar iyi kabul edilirse de , ortaya çıkan sektör ortalamalarının genel kabul görmüş standartlara uygun olduğunu görmekteyiz.